

Jubileja v odvetniški zbornici za Slovenijo.

Dne 26. marca 1901 sta bila na občnem zboru tedanje odvetniške zbornice za Kranjsko izvoljena g. dr. Danilo Majaron za zborničnega predsednika, g. dr. Fran Tekavčič pa za zborničnega pravnika. V teh častnih funkcijah sta ostala vedno znova izvoljena do danes, torej 25 let. Zbornica je praznovala ta redka jubileja s tem, da je dne 18. marca popoldne imela izredni občni zbor, zvečer pa slavnostni banket. Zbora v univerzitetni dvorani se je udeležilo prav veliko število odvetnikov in odvetniških kandidatov od blizu in daleč. Udeležili so se ga pa tudi povabljeni gostje: veliki župan, predsednik in podpredsednik viš. dež. sodišča, delegat fin. ministrstva, dekan juridične fakultete, predsednik dež. sodišča, predsednik notarske zbornice, fin. prokurator in podpredsednik društva Pravnika.

Potem ko je profesor dr. Hinterlechner pozdravil v imenu službeno odsotnega rektorja kot hišnega gospodarja navzočne, zlasti oba slavljence, je zbornični podpredsednik dr. Žirovnik po 5. uri otvoril zborovanje, pozdravil in dal besedo odborniku dr. Trillerju kot referentu dnevnega reda. Ta je imel govor, ki ga radi njegove znamenitosti priobčujemo dobesedno:

»Jubilejne slavnosti so v zadnjem času v Sloveniji na splošno nekoliko diskreditirane. To pa zaradi tega, ker se pogostoma v bolni nečimernosti obešajo na veliki zvon javnosti tudi najnepomembnejši rodbinski prazniki, tudi taki čisto neznanih rodoljubov, ki nikdar niso imeli z našo narodno zgodovino in kulturo nikakšnih vidnih stikov. Ali se pa v smešnih superlativih in predčasno postavljajo na jubilejski pranger resnično zaslužni možje. Včasih nismo bili podvrženi tej slabosti. Exempli gratia omenjam, da nas je bilo ob petdesetletnici slovenskega velikana dr. Ivana Tavčarja zbranih v najožjem prijateljskem krogu na njegovem visoškem dvorcu celih enajst, ob šestdesetletnici niti štirideset oseb. Naše današnje slavlje pa je zelena oaza v tej pusti peščeni stepi desetletnic delovanja v kakem pevskem društvu ali pa zgolj mehaničnih petdesetletnic čisto zasebnega in za kulturno zgodovino naroda absolutno nezanimivega življenskega vegetiranja. Danes slavimo resnični jubilej dela, prostovoljnega in nesebič-

nega, z efektivnimi osebnimi žrtvami zvezanega nepoklicnega, produktivnega in konstruktivnega kulturnega dela! Zategadelj je to spominsko slavlje, navzlic odporu obeh slavljencev, vseskozi upravičeno. Izšla sta pač oba iz zdrave, stare šole dr. Tavčarjeve in vsled tega nikdar nista bila vajena, da bi urbi et orbi razglaševala svoje narodno delo. — Naj nam torej oprostita ter blagohotno sprejmeta ta akt, ne morda le kolegijalne kurtoazije, temveč resnične in v polni meri zaslužene hvaležnosti.

»Moja naloga je sedaj, da doprinesem za to upravičenost dokaz in ta naloga ni težka. — Dr. Danilo Majaron je bil vse svoje življenje idealist. Če bi ne bil, bi danes ne slavili petindvajsetletnice, odkar deluje kot predsednik naše odvetniške zbornice. Ta častna funkcija je z vsega spočetka in do danes absorbirala toliko njegovih duševnih sil, da je neizprosno in v izdatni meri moral zanemarjati svoj ožji, honorirani poklic. Mnogostransko sodelovanje pri številnih pravnih reformah, predvsem pa boj za pravice odvetniškega stanu in — last not least — za enakopravnost slovenskega jezika je zahtevalo vsekar celega moža in ta mož je bil dr. Danilo Majaron. V zbornici sami, v stalni delegaciji avstrijskih odvetniških zbornic, v bivši Zvezi slovenskih odvetnikov, čije soustanovitelj je bil, povsod in pri vsaki priliki. Zato mu je ostalo zvesto do danes in bo ostalo tudi naprej hvaležno zaupanje njegovih stanovskih tovarišev! — Ampak če bi se omejili danes zgolj na omembo tega njegovega delovanja, potem bi iztrgali le mal del iz celote. To in vse njegovo javno delovanje je bilo predvsem v nerazdružljivi zvezi z zgodovino boja za slovensko univerzo oziroma pravno fakulteto. In zato je prav, da se njegovo slavlje vrši v tej dvorani, zakaj tu je vihTEL svoje kopje za najvišjo kulturno institucijo slovensko že tedaj, ko je bila ta dvorana še torišče političnih bojov za osamosvojitvev slovenskega naroda in pod to streho išče svoje najljubše zatočišče tudi še danes, ko je srečno postala last Almae matris Labacensis.

»Pravi jubilej tega našega odličnega kulturnega delavca smo zamudilj in petindvajsetletnica njegovega stanovskega predsedstva nam mora biti le dobrodošel povod, da zamujeno popravimo. Pravi jubilej je praznoval v svoji duši tačas, ko se je uresničil ideal, kateremu je bilo posvečeno vse njegovo mišljenje in stremljenje od mladih dijaških let, ko je bila ustanovljena slovenska univerza. Že akademik Danilo Majaron je propagiral to kronanje stare pravde slovenskega jezika in jedva stopivšega v praktično življenje, ga vidimo že leta 1889 med soustanovitelji društva Pravnika, ki je imelo biti s svojim glasilom nekaka avantgarde slovenske pravne fakultete. Kot zvestemu sotrudniku in dolgoletnemu redaktorju tega glasila mu je društvo preteklo leto izkazalo na dostojen način čast in hvaležnost. V službi svoje zvezde-vodnice, slovenske

univerze, postal je potem dr. Majaron še v koncipijentskih letih aktiven žurnalist, čigar elegantni rapir bi mogel še danes biti v zgled prave žurnalistične nobilese. V istem smislu se je udejeval tudi v občinskem svetu ljubljanskem ter je stopil naposled v politično strankarsko areno. Toda za divji partizanski boj je bila prerahla in prečustvena njegova duša. In ko so mu ob prvem nastopu do vratu opljuvali njegovo belo togo, tedaj je z indignacijo v srcu zapustil torišče takozvane visoke politike. Stoprav več let kasneje je prestopil vsaj prag kranjskega deželnega zbora; pa tudi tu ni bil nikdar strasten strankar in prva ter poslednja naloga mu je bila, da bi tudi nasprotnike prepričal o potrebi združenja vseh sil v borbi za to, kar je bil njegov življenski ceterum censeo, za slovensko univerzo.

»Upravičeno sem torej trdil, da je bil dr. Danilo Majaron vse svoje življenje idealist, kakršnih vedno boleestneje pogrešamo: Idealist, ki je vsekdar pripravljen za dosegljiv ideal žrtvovati vse, ki pa odklanja vsako borbo za nemogočim; idealist, ki je prost vsakega bolnega šovinizma in histerizma, ki nikdar ne izgubi izpod nog realnih tal in ki se vsekdar zaveda, da je oral domače zemlje vreden več kot kraljestvo v Utopiji! Čim bo konec takega idealizma, potem gospoda, bo bila tudi zadnja ura človeški duševni kulturi. To naj si dobro zapomni naša mladina! —

»In ko končam ta poskus kratke psihoanalize našega prvega slavljenca, poskus, ki je sad najinega 40 letnega prijateljstva, potem se nehoté vprašujem: Kaj bi bil postal prijatelj in kolega Majaron, da bi ga bila očetova volja poslala mesto v šolo, v rokodelsko delavnico? — Kovač prav gotovo ne, zakaj težko in grobo orodje mu ni bilo nikdar simpatično. Do minucioznosti izcizelirano delo je bilo vsekdar njegov ponos in njegovo veselje. Urar bi bil torej postal in dobre ure bi bil izdeloval! To spričuje poleg njegovih drugih duševnih produktov tudi arhiv naše odvetniške zbornice, v katerem je založenih lepo število nad vse skrbno izdelanih in premišljenih pravnih mnenj in poročil izpod njegovega peresa. To posvedočuje tudi glas, ki ga uživa forenzični govornik dr. Majaron. In naposled ter predvsem je njegovo delo marsikatero fino izpiljeno in izbrušeno kolesce v tako točno delujočem kolesju slovenske pravne fakultete.

»Ponos, kateri navdaja danes slovensko odvetništvo, in ki nam je narekoval to skromno slavlje našega prvega kolege, ima torej trdno in realno podlago. Saj je stoprav preteklo leto prejel nad vse sijajno izpričevalo svoje odličnosti s tem, da ga je Udruženje pravnikov cele naše mlade države postavilo na čelo tej mogočni organizaciji. Na univerzi pa zavzema velevažno in odlično mesto predsednika komisije za pravno-historični državni izpit.

»K sklepu le še kratko, toda bridko reminiscenco, na katero sem naletel ob rekapitulaciji dr. Majaronovega delovanja kot mladega

predsednika naše odvetniške zbornice. Dne 16. marca 1901 je bil izvoljen, a 16. julija istega leta se je vršil izlet društva Pravnika na Prosek, kjer je bil zbran pri tej priliki cvet primorskih slovenskih pravnikov. In njim je nazdravljaval mladi predsednik dr. Majaron, naglašujoč, da so oni s svojo neustrašeno borbenostjo priborili v Trstu slovenskemu jeziku večjo veljavo, nego smo jo mogli doseči pri naših višjih instancah Kranjci in Štajerci. Zategadel da bo po vsej priliki Trst dosegel največ zaslug za slovensko pravno fakulteto. In danes? ... Stisnimo zobe in ostanimo idealisti! ... —

»In kaj naj sedaj porečem Tebi, prijatelj in kolega dr. Tekavčič. Zaman se nam skušaš skrivati pod trdo skorjo filistrstva! Kdor Ti gleda v dušo, vidi, da si tudi Ti mož istega kova, kakor naš predsednik, zakaj, tudi Tvoja častna funkcija je zahtevala v dolgih petindvajset letih duševnih in materialnih žrtev, katere je zmogla le idealna ljubezen do stanu in do poklica. Vsekdar si visoko dvigal prapor ugleda in strogega izpolnjevanja težkih stanovskih dolžnosti odvetniškega stanu in zlasti v dobi splošne demoralizacije prvih povojnih let je bila Tvoja naloga v potrojenem delokrogu disciplinarnega sveta nad vse težka. A vzlic temu si jo vzorno izvrševal vse do današnjega dne in naša trdna nada je, da še dolgo ne boš opešal. Poleg tega pa sta ti narekovala ljubezen do znanosti in vzorno umevanje narodnih dolžnosti, da si stavil na razpolago svoje bogato strokovno znanje mladi slovenski univerzi in justični upravi kot nad vse marljiv eksaminator pri teoretičnih in praktičnih izpitih. Tako, gospoda, izgleda egoizem odličnega slovenskega odvetnika. Polna srca odkritega in hvaležnega priznanja pozdravljajo zategadelj danes tudi Tebe.

»In s tem končam. Schiller pravi nekje, da človeško življenje pozna le dve poti. Prva vodi k uresničenju ideala, druga — v smrt. Vidva, draga prijatelja in tovariša sta izvolila prvo, ter sta tudi srečno dosegla svoj cilj. — Blagor Vama!«

Temu govoru so sledile iskrene dolgočasne ovacije obema slavljencema od strani njegovih tovarišev in prav tako tudi gostov.

Po prečitaniu mnogoštevilnih brzojavnih pozdravov je podpredsednik dr. Žirovnik v imenu stanovskih tovarišev čestital jubilentoma in jima izročil v znak spoštovanja in simpatij častni darili: dr. Majaronu briljantni prstan, dr. Tekavčiču zlato uro. — Slavljencema so še z govori čestitali: veliki župan dr. Baltič, predsednik višjega deželnega sodišča dr. Babnik, prorektor dr. Hinterlechner, dvorni svetnik Bežek za društvo »Pravnik«, predsednik zbornice Hud-

verniki za notarsko zbornico in dr. Al. Remec za odvetniške kandidate.

Predsednik dr. Majaron je, očitno ginjen, mogel le v pretrganih stavkih odgovarjati na izrečene čestitke in se je, odklanjajoč preobilico priznanja, srčno zahvaljeval za vse znake naklonjenosti, tako stanovskim tovarišem, kakor tudi predstaviteljem oblasti in korporacij. Zaključeval je s kratkim berilom, iz katerih razlogov si je štel v veliko čast, predsedovati tudi začetkoma skromni zbornici; v posebno veselje da mu je bila udeležba zbornice v borbi, ki jo je vodilo za pravice slovenskega naroda organizirano slovensko odvetništvo, in da je tako zbornica postala vredna razširjenja na novo Slovenijo; on da se je prizadeval z značajnostjo in dobrohotno objektivnostjo služiti zbornici po načelih, ki naj bodo podlaga novemu odvetniškemu zakonu za vso državo. Sklenil je z željo, da naj bi v vseh razmerah veljal stari rimsko-cesarski izrek: »*Advocatorum corpus dignitatum seminarium est.*«

Nadalje se je zahvaljeval zbornični pravdnik dr. Tekavčič, češ da njegovo delovanje ni bilo tako obsežno, ker je bilo le redkokdaj potrebno, to pa je najboljši dokaz za častne razmere v naši zbornici.

Čestitanja in zahvalne besede svojih jubilarjev je občni zbor spremljal z glasnim pritrdjevanjem in ploskanjem. Sploh je to zborovanje, ki ga je podpredsednik dr. Žirovnik zaključil proti 7. uri, imelo značaj pravega, iskrenega jubileja.

* * *

Zvečer se je vršil v restavraciji »Zvezdi« slavnosten banket. Zbrala se je v dveh dvoranah velika družba odvetnikov in kandidatov, mnogi s svojimi damami, ter gostov, ki so se udeležili že zborovanja, na pročelju ozaljšanega omizja pa oba gg. jubilarja. Po pozdravu, ki ga je vsej družbi izpregovoril podpredsednik dr. Žirovnik, so se začele vrstiti napitnice, ki so bile že radi zgodovinskih reminiscenc zanimive in tehtne, da bi jih radi v celoti priobčili. Radi tesnega prostora naj jih le v poglobitnem navajamo.

Prvi je nazdravljajl dr. Vladimir Ravnihar¹ jubilarju dr. Majaronu, naštevajoč njegove zasluge za zbornico in njegova dela v slovenski javnosti. Potem je napijal predsednik discipl. sveta dr. Tomišek jubilarju dr. Tekavčiču glede na njegovo delovanje kakor strog, a pravičen in dobrohoten zborničin pravdnik. Tretjo zdravico je spregovoril dr. Juro Hrašovec dr. Majaronu, poudarjajoč, kako je »otel čolnič« Slov. Pravnika, da je priplaval v varne vode Jugoslavije. Nadalje je prorektor prof. dr. Hinterlechner² nazdravljajl dr. Majaronu radi njegovih zaslug za ljubljansko univerzo in pri tem pomenljivo govoril o stališču, ki naj ga zavzema inteligenca napram našemu najvišjemu kulturnemu zavodu. — Član gerentskega sveta Ljubljane Ant. Likozar je obema jubilarjema napijal, prvemu radi njegovega 18-letnega delovanja v obč. svetu, drugemu pa radi njegovih zaslug pri slov. gledališču. — Šesto zdravico je govoril dekan juridične fakultete prof. dr. Dolenc³ in spominjal, kako je dr. Majaron s Slovenskim Pravnikom odgajal sedanjo generacijo za uradovanje v slovenskem jeziku, kako je univerzi pomagal ne samo do ustanovitve, marveč tudi še nadalje pri juridičnih izpitih kot predsednik in eksaminator komisije za pravnozgodovinski ter državoslovni državni izpit, kako se je z uspehom trudil za ustanovitev akademije znanosti in umetnosti, za pripravo pravniških kongresov i. t. d. Ker je tudi drugi jubilar dr. Tekavčič od l. 1919 dalje eksaminator pri judicijelnih, sodniških in odvetniških izpitih, je prof. dr. Dolenc dvignil čašo na zdravje obeh jubilarjev kot vrlo odličnih pripadnikov ideje, da je potrebno skupno delovanje praktičnih in teoretičnih pravnikov v procvit našega zakonodavstva.

Oglasil se je za tem delegat fin. ministrstva dr. Šavnik in opozarjal na strokovno delo, katero je dr. Majaron kot zastopnik Kranjske dežele in referent za druge južne pokrajine opravljal v pridobninski kontingentni komisiji na Dunaju pred prevratom in potem v pridobninski komisiji za Slovenijo;

¹ Gl. njegov dobesedni govor v Nar. Dnevniku od 20. marca 1926.

² Gl. njegov dobesedni govor takisto v Nar. Dnevniku od 20. marca 1926.

³ Gl. njegov govor v Nar. Dnevniku od 27. marca 1926.

aludiral je dovtipno na svoj »popularni« položaj in nazdravil dr. Majaronu z željo, da bi preživel sedanjega ljubljanskega delegata in še druge delegate.

Za njim je dobil besedo še odvetniški kandidat in pisatelj dr. R e m e c, ki je prečital naslednjo svojo poezijo:

»Corona illustris! Jubilares optimi!
Parcete nunc poetae modestissimi
conatui latino carmine
praeclara gesta Dioscurorum canere.

»Deceret, ut poeta noster laureatus
qui centum ante annos advocatus
petebat esse, viveret
vobisque laudes caneret.

»Cantabat, die aureos ex causis se sculpturum
et vespere consessu amicorum poculo uturum.
Quid hodie caneret antistiti advocatorum
et quid tuenti integritate status morum?

»Cantaret suavem hymnum viribus infractis
Dioscurorum lustris quinque nunc peractis
fungentium haud levi munere
iustitia, aequitate, honeste, libere.

»Non solum agebant, quae debebant,
sed etiam extra castra signa lucida ferebant:
dum Castor almae matris lapides ponebat
Pollux Thaliae artem — theatrum — colebat.

»Castoris laudem semper baccalaurei cantabunt,
dum almae matris nostrae linguam amabunt,
Te, Pollux, nostri in theatri annalibus
amicum signis aureis scripserimus.

»Corona illustris! Utor poculo
et jubilaribus honorem jubeo.
Nunc plaudite: vivant, crescant saeculis
aeternis accedentes viris praeclarissimis!«

Tej latinski napitnici je sledilo burno odobravanje. Nadaljeval je vrsto napitnic odvetnik dr. Lovrenčič, ki se

je najprej spominjal besed predsednika v. d. s. dr. Babnika, kako je pri slavnostnem zborovanju na univerzi poudarjal harmonijo med magistraturo in advokaturo. Govornik je dalje izvajal, da sta sodnik in odvetnik gotovo najjačji komponenti pri tvorbi prava. Pravo živi, se izpreminja, izpopolnjuje, zato mora sodnik svoje sodbo prilagoditi socijalnim in ekonomskim prilikam. To težavno delo mu more olajšati odvetnik, opozarjajoč ga na vse pravne, socijalne in ekonomske momente. Ne samo fizična moč, tudi pravica je — sila in sicer sila duha. Čuvati pravico sta poklicana sodnik in odvetnik. Ovidijeva zlata pradoba brez zakona in brez sodnikov je nedosegljiv ideal. Človeku je potreben zakon, zakonu sodnik, sodniku odvetnik. Poklic odvetnika zahteva subjektivnost, sodnikov poklic objektivnost, kar pa ne moti, da se borita oba ramo ob rami — za pravico. Odvetnik je najbolj poklican ocenjevalec sodnikovega plodonosnega delovanja in sname rad klobuk pred vestnim, temeljitim in preudarnim sodnikom. Naš državni aparat je zarjavel, toda povojna rja kolesja pravosodja še ni dosegla in ga tudi ne bo. Še so sodišča zatočišča, kjer ne najde odmeva partizanstvo, sodniki pa možje katerim je čistost rok neobhoden atribut. K takemu sijaju pravosodja je pripomogla harmonija med magistraturo in advokaturo, kateri napije govornik.

Predsednik viš. dež. sod. dr. Babnik se na prvo zahvaljuje dr. Lovrenčiču za laskave besede, ki jih je spregovoril o slovenskih sodnikih in ponavlja, da bo pravosodje povoljno le, če in dokler delujejo sodniki in odvetniki harmonično. Sodniki potrebujejo pomoči odvetnikov, ker le njihovo sodelovanje jim jamči, da se ni prezrlo nič, kar govori v prilog stranki. Sodnik ima le nalogo: išči pravico po svojem prepričanju in ne gledaj pri tem ne na desno ne na levo! Odvetniku pa je dobrobit njegovega klijenta suprema lex, toda § 9 odvetn. reda ga spominja, da pri tem ni legibus solutus, omejuje ga stanovska etika. Sodnikove norme so absolutne, odvetnikove pa relativne. Ravnajo se po razmerah in zahtevah klijentovih od primera do primera. To je pogostoma pravkočljivo vprašanje: kaj smem? Kaj je zahteval vsak posamezni primer od odvetnika, tega pač nikdo drugi kakor kolega-

odvetnik ne bo mogel presojeti z vso potrebno točnostjo in v tem je videti najvažnejši razlog za zahtevo po avtonomiji odvetnikov, po lastnem disciplinskem sodstvu, ki skrbi za red v lastnem stanu, ker čuva nad moralo svojih članov. Hvala bogu, odvetniki v Sloveniji uživajo avtonomijo po pri nas veljavnem odvetniškem redu in govornik jim želi, da si jo ohranijo tudi po novem odvetniškem redu, ki se obeta. Ravno tako pa jim želi tudi drugo pravico, katere se sedaj veselijo: svobodo in neodvisnost odvetniškega stanu od vsakega birokratskega vpliva. Le svobodni in neodvisni odvetnik more uspešno varovati koristi svoje stranke pred vsakim oblastvom in to želimo. Ne maramo, da bi napravili korak nazaj k odvetnikom, ki smejo vršiti svoj posel le, če jim da vlada stalum, minister pravde: pravico odvetovanja. »Pravi, zanesljivi pomočnik sodnikov pri iskanju pravice,« vsklikne govornik »bo le neodvisno in avtonomno odvetništvo in takemu napivam!« Temperamentno izpregovorjena iskrena napitnica je našla naravno pri navzočnih sodnikih in odvetnikih najpriskrčnejši odmev.

Po vseh teh zdravicah sta se jubilarja zahvalila. Dr. Majaron je v glavnem izražal svoje veliko veselje na tem, da je jubilejska slavnost, katere sicer ni želel tako prekomerne, dala povod za prelep sestanek tovarišev, ki izpričuje sijajno zavest in prijateljstvo v zbornici. Zase si ne želi drugega priznanja, kakor da bodo tovariši tudi potem, ko ne bo mogel več gledati spominskega — prstana, rekli o njem, da je bil vsem dober tovariš. Zahvaljeval se je s posebnimi pripombami k posameznim govorom in nazdravljajal vencu navzočnih dam, odličnim gostom in vsem drugim tovarišem starejše do najmlajše generacije. — Dr. Tekavčič je v svoji zahvali omenjal, kako včasih poklic nanese, da se tovariši medsebojno ne razumejo in da zastopanje nasprotnih interesov zapusti večkrat sled medsebojne pikrosti. A to treba premagati in se zopet zediniti, da ostane pri ugledu stanu kot takega! Pozdravljajal je iskreno shod, kakršnega že dolgo ni bilo, in dvignil čašo na kolegijalnost v odvetniški zbornici.

Ob najlepšem razpoloženju ostali so oba jubilarja in njuni čestilci še dolgo skupaj zbrani in se razšli z najboljšimi

željami, naj bi se uresničila na tem večeru vznikla misel, da bi se čim večkrat sestajali pravniki vseh panog v tolikanj prijetnem društvu.

Ljubljansko dnevno časopisje se je priključilo čestitkam in je poročalo osobito o slavnostnem zborovanju na univerzi zelo simpatično.

Z Ukazom Veličanstva kralja, izdanim dva dneva za slavnostjo, to je dne 21. marca 1926, je bil odlikovan predsednik dr. Danilo Majaron z redom sv. Save II. vrste, zbornični pravdnik dr. Fran Tekavčič pa z redom sv. Save III. vrste.

Književna poročila.

Jovan V. Stefanović: Priručnik za zakone: o opštoj upravi, o Državnem savetu i upravnim sudovima. Tekstovi sa tumačenjima. Zagreb 1925. Tiskara Narodnih Novina. Str. IV. + 188. Cena 2¹).

Knjiga, ki je izšla v lastni založbi piščevi, vsebuje več, pa tudi manj, kakor pove naslov. Več, ker prinaša poleg besedila navedenih zakonov in komentarja k njim tudi besedilo uredbe o poslovnem redu državnega sveta in upravnih sodišč ter kot dodatek predpise o likvidaciji poslov pokrajinske uprave v Zagrebu, katere tudi komentira; manj pa radi tega, ker teksta zakona in uredbe o državnem svetu in upravnih sodiščih nista popolna, marveč so iz njih izpuščene določbe, ki se nanašajo na sestavo in organizacijo omenjenih sodišč.

Zakaj je avtor ta dva teksta tako okrnil, si sicer lahko mislim, — menil je očitvidno in ne neupravičeno, da dotične določbe za upravnosodno prakso itak ne prihajajo v poštev, — toda knjiga je radi tega vendarle izgubila na uporabnosti, ker si moram poiskati tekst zakona in uredbe kje drugje. Komentar je obširen in izčrpen; zlasti bo razlaga zakona in uredbe o državnem svetu in upravnih sodiščih, ki se opira deloma tudi na razsodbe državnega sveta, dobro služila pravnikom, ki imajo posla z javnoupravnimi stvarmi.

V Priručniku srečamo nekaj tudi za upravnega jurista zanimivih ugotovitev. Tako n. pr. izvaja pisec iz določb čl. 24. in 25. zakona o občji upravi, da področje velikih županov ni po vsej državi enako, temveč da je v pokrajinah, kjer so poslovale prej pokrajinske uprave (torej v »pre-

¹ V beograjski »Policiji« št. 21/22 iz l. 1925. je navedena cena Priručnika s 50 Din s pripombo, da se dobiva knjiga samo pri piscu (str. 861).